

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

23/SEP/2022 # 550

Koliko nafte EU još uvozi iz Rusije?

City Journal: Evropa gubi energetski rat

Evropska energetska kriza košta Evropu 500 milijardi dolara

Kako uravnotežiti tržište?

Neiskorišteni kapaciteti u globalnoj proizvodnji nafte pali su na izuzetno niske nivoe, doprinoseći do nedavno intenzivnom pritisku na povećanje cena. Vraćanje rezervnog kapaciteta na ugodnije nivoe će zahtevati pad poslovnog ciklusa, zbog čega je recesija ili barem ozbiljno usporavanje neizbežna – Reuters, Kemp

IEA: Dalji pad potrošnje nafte

OPEC+ i u avgustu znatno promašio dogovoreni cilj proizvodnje

BUDUĆNOST
NA DELU

SADRŽAJ

NAFTA

Recesija će biti neophodna za rebalans tržišta nafte: Kemp - Reuters	OVDE
IEA: Dalji pad potrošnje nafte	OVDE
BofA očekuje cene nafte iduće godine u proseku 100 dolara po barelu	OVDE
OPEC+ i u avgustu znatno promašio dogovoreni cilj proizvodnje	OVDE
Koliko nafte EU još uvozi iz Rusije?	OVDE
SAD će prodati do 10 miliona bbl nafte iz SPR-a za isporuku u novembru	OVDE
Američka investiciona kompanija moguć kupac Lukoilove rafinerije u Italiji	OVDE
Poljska će snabdevati Schwedt naftom samo ako se Rosnjeft ukloni kao deoničar	OVDE
Rosnjeft preti tužbom nakon što je Nemačka zaplenila rafinerije.....	OVDE
Nemačka se sprema za prekid uvoza ruske nafte	OVDE
Rastući ruski izvoz nafte u Kinu u avgustu sustiže saudijski	OVDE
Rusija razmatra povećanje poreza na naftu i gas – Kommersant	OVDE
City Journal: Evropa gubi energetske rat	OVDE
Naftni gigant Shell pokreće proizvodnju e-bicikla kao i e-skutera	OVDE
Prva globalna baza podataka za praćenje proizvodnje fosilnih goriva	OVDE
UNKS: Kretanje cene nafte Brent	OVDE

PRIRODNI GAS

Nemački uvoznici gasa obnovili nominacije za snabdevanje Severnim tokom 1	OVDE
Gasprom spreman da pregovara sa Bugarskom – ministar	OVDE
Gasprom pušta u rad gasno polje Kovikta u decembru	OVDE
Evropska energetska kriza blizu je da košta Evropu 500 milijardi dolara.....	OVDE
Nemačka nacionalizovala Uniper, sledi SEFE	OVDE

REGION

Mađarska: Cene goriva pod kontrolom do kraja godine	OVDE
MOL isporučuje samo 25% potrebnog goriva	OVDE
Hrvatski članovi Uprave Ine ne žele da podnesu ostavke	OVDE
Nacional: Plenković 2018. pred 5 svedoka naredio zatvaranje rafinerije u Sisku	OVDE
Gasprom neće menjati cenu gasa za Republiku Srpsku	OVDE
Rumunske rafinerije nisu pogođene zabranom uvoza ruske nafte – ministar	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Recesija će biti neophodna za rebalans tržišta nafte: Kemp - Reuters

LONDON - Neiskorišteni kapaciteti u globalnoj proizvodnji nafte pali su na izuzetno niske nivoe, doprinoseći do nedavno intenzivnom pritisku na povećanje cena.

Vraćanje rezervnog kapaciteta na ugodnije nivoe će zahtevati pad poslovnog ciklusa, zbog čega je recesija ili barem ozbiljno usporavanje neizbežna, piše energetski ekspert *Reutersa John Kemp (foto)*.

Zajedno sa zalihama sirove nafte i proizvoda, te novim naftnim poljima s brzim razvojnim vremenom, nedovoljno iskorišćene naftne bušotine i rafinerije deluju kao amortizeri u globalnom naftnom sistemu.

Ali od sredine 2020. svi ovi izvori fleksibilnosti su erodirali, ostavljajući tržište podložnim šokovima koji proizlaze iz neočekivano velike potrošnje ili bilo kakvog poremećaja u proizvodnji.

Kao rezultat toga, rezervni globalni proizvodni kapaciteti su se smanjili i ekvivalentni su samo 1,5% globalne potrošnje, prema analizi Saudi Aramco-a.

Sve dok se neki od ovih amortizera ne dovedu do udobnijeg nivoa, cene nafte će verovatno ostati visoke i u uzlaznom trendu, konstatuje Kemp u analizi dostavljenoj u četvrtak emailom i uredniku ovog magazina NNKS.

Međutim, na osnovu iskustva, zalihe i rezervni kapaciteti će rasti samo kada globalna ekonomija uđe u period pod-trendskog rasta ili potpune recesije. Veliki porast zaliha sirove nafte i goriva desio se kao rezultat recesije u 2001/02, 2008/09 i 2020, i usporavanja u sredini ciklusa u 1997/98 i 2014/15.

Ne postoji slučaj u kojem su zalihe značajno porasle dok je poslovna aktivnost nastavila brzo da se širi.

IEA: Dalji pad potrošnje nafte

PARIZ - Rast globalne potražnje za naftom nastavlja da opada, opterećen obnovljenim kineskim merama izolacije i tekućim usporavanjem ekonomskog rasta u OECD-u. Ovo je delimično nadoknađeno velikim prelaskom sa gasa na naftu, za koji se procenjuje na prosečnih 700.000 barela na dan (kb/d) tokom 4Q22 i 1Q23, dvostruko više nego pre godinu dana, stoji u septembarskom izveštaju o tržištu nafte (OMR) Međunarodne agencije za energiju (IEA).

Predviđa se da će svetska potražnja za naftom porasti za 2 miliona b/d (mb/d) u 2022. i 2,1 mb/d u 2023., neznatno niže od predviđanja u prošlom izveštaju.

U 2022. godini predviđa se rast globalne proizvodnje za 4,8 mb/d, na 100,1 mb/d, a za 1,7 mb/d u 2023. na 101,8 mb/d.

Posle postizanja vrhunca nakon Covida u avgustu od 81,4 mb/d, očekuje se da će protok rafinerije pasti u septembru-oktobru zbog sezonskog održavanja. Malo je verovatno da će zalihe rafiniranih proizvoda doživeti značajnije povećanje do kraja godine.

Ukupni ruski izvoz nafte porastao je za 220 kb/d u avgustu na 7,6 mb/d, što je pad od 390 kb/d u odnosu na predratni nivo. Procenjeni prihodi od izvoza pali su za 1,2 milijarde dolara na 17,7 milijardi dolara. Uvoz ruske sirove nafte u EU/UK pao je za 880 kb/d od početka godine na 1,7 mb/d, dok je uvoz iz SAD porastao za 400 kb/d na 1,6 mb/d, navodi IEA.

Fjučersi na Brent su izgubili 34 USD/bbl, a nazadovanje je palo za 65% u samo tri meseca nakon vrhunca u junu. Brent se oporavio na iznad 93 \$/bbl u vreme pisanja OMR.

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

DO

6

din/l

G-DRIVE

PETROL STATIONS
GAZPROM

NIS
PETROL

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

UČLANI SE
BESPLATNO
ONLINE!

ANDROID APP ON
Google play

Download on the
App Store

EXPLORE IT ON
AppGallery

PETROL STATIONS
GAZPROM

NIS
PETROL

BofA očekuje cene nafte iduće godine u proseku 100 dolara po barelu

NJUJORK - Bank of America (BofA) predviđa da će cene nafte iduće godine u proseku iznositi 100 dolara po barelu, kako se potražnja u Kini oporavlja, a isporuke ruske nafte smanjuju.

„Što se tiče globalne potražnje za naftom, sada predviđamo da će azijska regija pokriti 86% od 1,7 miliona barela dnevno (bd) rasta potrošnje nafte koji predviđamo za 2023., u poređenju sa samo 19% od 2 miliona b/d koje očekujemo za 2022.“, navodi američka investiciona banka u istraživačkoj noti.

Do sada je ove godine potražnja za naftom usporila na dva miliona barela dnevno zbog slabijih očekivanja globalnog ekonomskog rasta, nakon brzog oporavka uočenog u 2021. od 6,2 miliona b/d.

Globalne zalihe nafte ostaju ograničene, prema BofA, s obzirom na to da je rezervni proizvodni kapacitet još uvek vrlo nizak.

OPEC+ i u avgustu znatno promašio dogovoreni cilj proizvodnje

RIJAD - OPEC+ je drastično promašio cilj proizvodnje nafte za 3,58 miliona barela na dan (bd) u avgustu, pokazuje jedan interni dokument do koga je došao *Reuters*.

Brojke odgovaraju procenama da blok proizvođača nafte nema rezervnih kapaciteta.

Gore navedeni iznos može se uporediti s promašenim ciljem proizvodnje od 2,9 miliona bd u julu.

Saudijska Arabija i Ujedinjeni Arapski Emirati jedine su dve članice koje realno imaju neiskorišćene kapacitete, ali izgleda da neće uskoro odvrnuti slavine s obzirom da su cene nafte na ivici granice koju savez proizvođača smatra poželjnom poslednjih nekoliko nedelja, prenosi *Reuters*.

Koliko nafte EU još uvozi iz Rusije?

PARIZ - Uvoz ruske sirove nafte u Evropsku uniju i Ujedinjeno Kraljevstvo pao je na 1,7 miliona barela dnevno (mbd) u avgustu sa 2,6 mbd u januaru, ali je EU i dalje najveće tržište za rusku naftu, prema IEA.

Velika Britanija je već prestala da uvozi rusku naftu nakon intervencije Moskve u Ukrajini, a EU će zabraniti uvoz od decembra, prenosi **Reuters**.

Uvoz EU zemalja iz Sjedinjenih Država zamenio je otprilike polovinu od 800.000 barela izgubljenog ruskog uvoza, a Norveška je obezbedila oko trećinu.

Do avgusta je američki izvoz zaostajao za uvozom EU iz Rusije za samo 40.000 bd u poređenju sa predratnim prosjekom od 1,3 mbd, prema IEA.

Prema nadolazećoj zabrani, EU će morati da nadomesti dodatnih 1,4 mbd ruske sirove nafte, pri čemu će oko 300.000 bd doći iz SAD i 400.000 bd iz Kazahstana, saopštila je IEA.

IEA kaže da bi uvoz iz drugih područja kao što su Bliski istok i Latinska Amerika bio potreban da bi se u potpunosti zadovoljila potražnja EU.

Deo ruske nafte nastaviće da teče u EU putem cevovoda jer zabrana isključuje neke rafinerije koje nemaju izlaz na more.

Nemačka, Holandija i Poljska su prošle godine bile najveći uvoznici ruske nafte u Evropu, ali sve tri imaju kapacitete za dovoz nafte iz mora.

Zemlje istočne Evrope bez izlaza na more, kao što su Slovačka ili Mađarska, međutim, imaju malo alternativa za snabdevanje naftom iz Rusije.

Zavisnost EU od Rusije takođe je poduprta kompanijama poput Rosnjefta i Lukoila, koje kontrolišu neke od najvećih rafinerija u bloku.

Tokovi ruske sirove nafte, na osnovu podataka o utovaru u avgustu, iz meseca u mesec su rasli prema Italiji i Holandiji, gde Lukoil poseduje rafinerije, navodi IEA

SAD će prodati do 10 miliona bbl nafte iz SPR-a za isporuku u novembru

VAŠINGTON/HJUSTON - Američko ministarstvo energetike saopštilo je u ponedeljak da će prodati do 10 miliona barela iz Strateških rezervi nafte za isporuku u novembru, produžavajući vreme plana za prodaju 180 miliona barela nafte iz zaliha s ciljem ublažavanja cene goriva, javlja **Reuters**.

Plan predsednika Džoa Bajdena objavljen u martu o najvećem ispuštanju nafte iz SPR-a u istoriji imao je za cilj da proda 180 miliona barela do kraja oktobra. Do sada je prodato samo 155 miliona barela, a sledećom prodajom ukupna količina će iznositi 165 miliona barela, saopštilo je Ministarstvo.

Prodaje se nafta sa niskim sadržajem sumpora, poznata kao slatka nafta, sa SPR-ovih lokacija u Big Hillu u Teksasu i West Hackberryju u Luizijani.

Ugovori će biti dodeljeni najkasnije do 7. oktobra. SPR drži naftu u strogo čuvanim bivšim slanim pećinama duž obale Meksičkog zaliva.

Nije određen datum za prodaju ukupnih 180 miliona barela. "Mislim da ono što trenutno vidite je da procenjujemo trenutnu tržišnu dinamiku i osiguravamo da naša izdanja budu u skladu s potrebama", rekao je visoki zvaničnik Bajdenove administracije novinarima u pozivu o prodaji.

Visoke cene benzina bile su ranjivost za Bajdenovu administraciju, a isporuke će se obaviti u istom mesecu kada i međuizbori 8. novembra na kojima se predsednikove kolege demokrate nadaju da će zadržati kontrolu nad Kongresom. Cene benzina Nna pumpama u SAD pale su sa iznad 5,00 dolara po galonu u junu na oko 3,68 dolara danas.

Poljska će snabdevati Schwedt naftom samo ako se Rosnjeft ukloni kao deoničar

VARŠAVA/BERLIN - Poljska će pomoći u isporuci nafte za nemačku rafineriju PCK Schwedt samo ako ruski Rosnjeft bude potpuno uklonjen kao deoničar, saopštilo je poljsko ministarstvo klime, podižući pritisak na Berlin da u potpunosti nacionalizuje rafineriju.

Nemačka je prošlog petka preuzela kontrolu nad rafinerijom Schwedt, koja je bila u većinskom vlasništvu firme Rosneft Deutschland. Stavio je Rosneft Deutschland pod starateljstvo nemačkog energetskeg regulatora, ali Rosnjeft i dalje drži 54% akcija kompanije.

Nemačko ministarstvo ekonomije je u pregovorima s potencijalnim kupcima, uključujući poljsku kompaniju, izjavila su dva vladina izvora u Berlinu. Reuters je prošle nedelje javio da je najveći poljski prerađivač nafte PKN Orlen zainteresovan za kupovinu kontrolnog udela u Schwedt-u, koji isporučuje 90% goriva Berlinu.

Vlada Nemačke ima za cilj da ispuni obavezu Evropske unije da eliminiše uvoz ruske nafte do kraja godine. Rafinerija u Schwedu je ranije većinu svoje sirove nafte primala iz Rusije,

"U poljsko-nemačkim tehničkim pregovorima o dodatnom snabdevanju Nemačke naftom koji su u toku, poljska strana izjavljuje da je potencijalna pomoć moguća pod uslovom da Rosneft Deutschland bude uklonjen sa liste deoničara PCK Schwedt", saopštilo je poljsko ministarstvo klime odgovarajući na pitanja *Reutersa*.

Rosnjeft preti tužbom nakon što je Nemačka zaplenila rafinerije

MOSKVA - Ruska naftna kompanija Rosnjeft nazvala je prošlonedeljnu zaplenu njene nemačke jedinice nezakonitom i zapretio da će pokrenuti tužbu protiv Nemačke nakon što je država preuzela kontrolu nad imovinom rafinerija vrednom 4,6 milijardi evra, javlja *Global Arbitration Review*.

Nemačka vlada preuzela je kontrolu nad imovinom Rosnjefta, uključujući tri rafinerije nafte, u sklopu politike Berlina da preuzme sveobuhvatnu kontrolu nad svojom energetskeg industrijom kako bi osigurao snabdevanje i prekinuo decenijsku duboku zavisnosti od ruskih energenata.

Rosnjeft je kasno u prošli petak saopštio da taj potez predstavlja oduzimanje rafinerijskih kapaciteta u koju je uložio 4,6 milijarde evra, a u ponedeljak najavio tužbu protiv vlade u Berlinu.

Uprkos zapljeni imovine, Rosnjeft je dodao da je "spreman da razgovara o mogućim parametrima novog ugovora pod uslovom garancija za plaćanje isporučenih sirovina".

NAŠE OBEĆANJE
NEPOBEDIV KVALITET
MAKSIMALNA SNAGA I ZAŠTITA

#1

OMV
MAXX Motion
Performance Super 100 plus

Rusija razmatra povećanje poreza na naftu i gas – Kommersant

MOSKVA – Rusija razmatra povećanje poreza na sektor nafte i gasa u iznosu od 3 biliona rubalja (50 milijardi dolara) u periodu od 2023. do 2025. kako bi popunila budžetski jaz, objavio je u utorak dnevnik Kommersant, pozivajući se na izvore upoznate sa raspravama.

Ministarstvo finansija, koje je odbilo da komentariše. ovu informaciju, očekuje budžetski deficit od 1,2% bruto domaćeg proizvoda (BDP) ove godine i 1,1% BDP-a 2023. usled potrošnje na "specijalnu vojnu operaciju" u Ukrajini i oštrih zapadnih sankcija.

Vlada posebno želi da podigne izveznu carinu na gas do 50%, počne da naplaćuje taksu na utečnjeni prirodni gas (LNG) i podigne domaće cene gasa kako bi kompanije plaćale vieži porez na vađenje minerala.

Ministarstvo finansija je takođe predložilo povećanje carine na izvoz nafte i povećanje državnih prihoda od trgovine naftnim derivatima.

List navodi da ministarstvo finansija nastoji prikupiti oko 1,4 biliona rubalja samo u 2023. povećanjem izvoznih carina i rudne rente.

Kommersant piše da će mere, koje uključuju i moguće povećanje carine na izvoz nafte u 2023. za 50%, biti razmotrene na ovonedeljnoj sednici vlade.

Rastući ruski izvoz nafte u Kinu sustiže saudijski

PEKING - Uvoz ruske nafte, uključujući isporuke naftovodom ESPO (Istočni Sibir -Tihi okean) i morske pošiljke iz ruskih evropskih i dalekoistočnih luka, iznosio je ukupno 8,342 miliona tona, pokazuju podaci kineske Generalne uprave carina.

Ipak, uvoz iz Saudijske Arabije porastao je prošlog meseca na 8,475 miliona tona, ili 1,99 miliona barela dnevno, 5 posto iznad nivoa pre godinu dana.

Nemačka se sprema za prekid uvoza ruske nafte

BERLIN - Nemački kancelar Olaf Šolc rekao je da će Nemačka morati da se pripremi da prekine uvoz ruske nafte Rusija, nakon zaustavljanja gasa, prenosi u ponedeljak engleski list *Globe Echo*.

"Što se tiče uvoza gasa, na primer, sada se pripremamo za mogućnost da se slična teška situacija razvije za dve istočnonemačke rafinerije nafte povezane s naftovodom Družba," rekao je on.

Nemačka vlada je prošle nedelje objavila da su dve nemačke kompanije povezane s ruskom državnom naftnom kompanijom Rosnjeft stavljene pod starateljstvo na početni period od šest meseci.

Nemačko ministarstvo privrede objavilo je da će kompanije Rosneft Germany i RN Revanig & Marking LLC" biti pod kontrolom državnog energetskog regulatora, Federalne mrežne agencije.

Ovaj korak ima za cilj preuzimanje kontrole nad tri rafinerije u Karlsruheu i gradovima Fauburg i Schweit, kao i osiguranje njihovog rada. Same kompanije će morati da snose troškove vezane za ovo.

"Nadograđujemo naftovod iz Rostoka, proširujući tamošnju luku", rekao je Šulc u video snimku objavljenom na svom Twitter nalogu. Od toga će imati koristi i država Meklenburg-Zapadno Pomeranije", naglašavajući da nemačka vlada radi na osiguravanju radnih mesta i plata, a posebno radi na osiguranju zaliha nafte, iz Rostoka, kao i iz Poljske.

ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

Naftni gigant Shell pokreće proizvodnju e-bicikla kao i e-skutera

LONDON - Nakon što je već lansirao niz licenciranih e-skutera, anglo-holandski naftno-gasni gigant Shell sada planira da uđe na tržište električnih bicikala. Firma je rekla da je istraživanjem utvrdila da "naši kupci žele da se naš brend preseli u mikromobilnost čak i ako još tu nemamo tržišni udeo."

"Svakodnevno širom sveta pozdravljamo oko 30 miliona ljudi na našim benzinskim pumpama.

Mikromobilnost još nije dostigla tu skaluu. Dakle, ovo je legitimna poslovna opcija u kojoj korisnici licence rade sve koristeći naš zaštitni znak.

Shell-ovi e-skuteri promovisani su prošle godine kroz Shell Ride, projekt kojim upravlja Lotus International. Shell Ride na svom veb-sajtu navodi da je Shell-ova ambicija da do 2050. godine ili pre bude kompanija s neto nultom emisijom štetnih gasova.

Međutim jedan nedavni izveštaj ukazuje da se iza te formalne ambicije krije druga stvar, prenosi **Zag Daily**. Naime jedna Shell-ova komunikacija iz 2020. godine instruisala je zaposlene kompanije da nikada, "ne impliciraju, sugerišu ili ostave otvorenim za moguće pogrešno tumačenje da je (neto nula) Shell cilj."

Shell "nema neposredne planove za prelazak na portfelj neto nulte emisije" u narednih 10 do 20 godina, navodi se u tom izveštaju.

Prva globalna baza podataka za praćenje proizvodnje fosilnih goriva

NJUJORK - Prva globalna baza podataka za praćenje proizvodnje fosilnih goriva, rezervi i emisija u svetu, Globalni registar fosilnih goriva ([The Global Registry of Fossil Fuels](#)) lansirana je 19. septembra uz podatke sa preko 50.000 polja nafte, gasa i uglja u 89 zemalja.

Global Registry of Fossil Fuels

Registar obuhvata 75% globalnih rezervi fosilnih goriva, proizvodnju i emisije, a dostupan je za javnu upotrebu, kao prva baza podataka ove veličine.

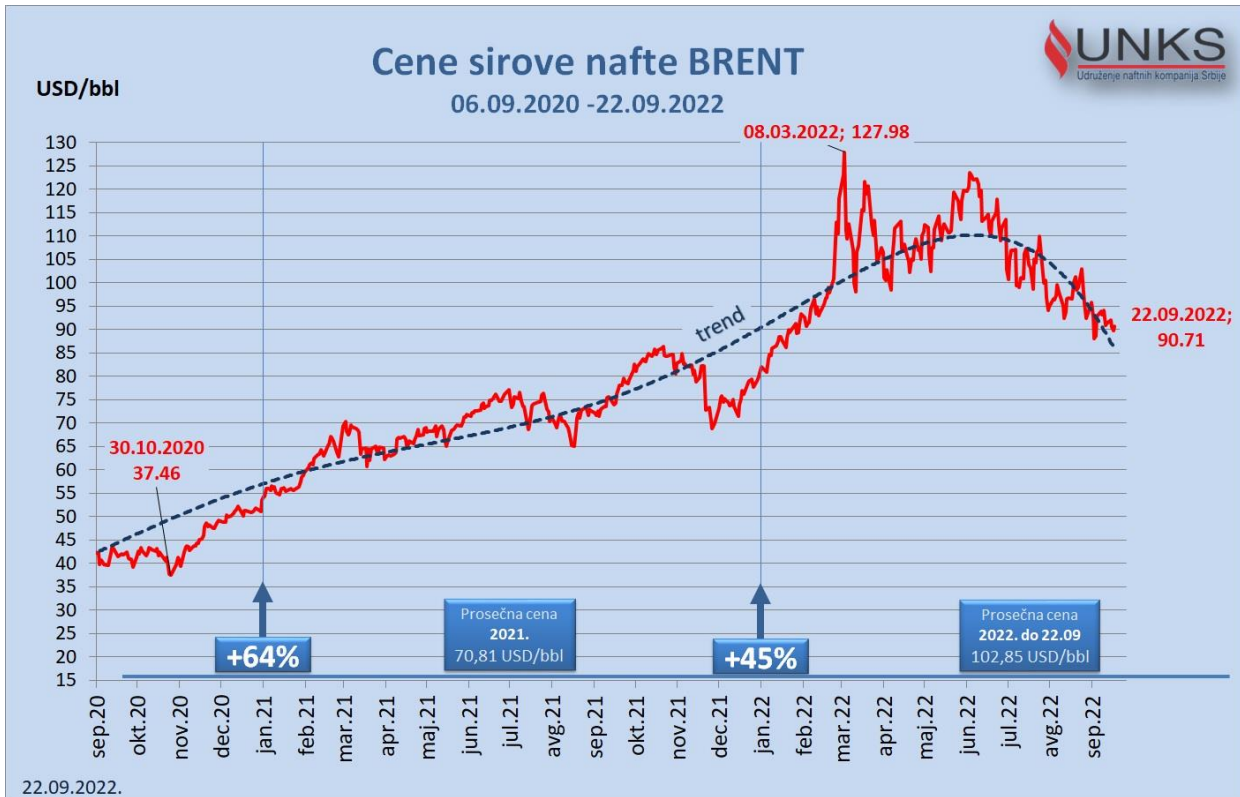
Do sada su javnostima bile dostupne samo, uz plaćanje, privatne baze podataka i analize korišćenja i rezervi fosilnih goriva u svetu. Međunarodna agencija za energiju (IEA) takođe održava javne podatke o nafti, gasu i uglju, ali se fokusira na potražnju za tim fosilnim gorivima, dok ova nova baza podataka gleda na ono što još uvek treba spaliti.

Registar je razvio Carbon Tracker, neprofitni istraživački centar koji istražuje efekat tranzicije energije na finansijska tržišta i Global Energy Monitor, organizacija koja prati razne energetske projekte širom sveta.

U svojoj analizi podataka, programeri su otkrili da Sjedinjene Države i Rusija imaju dovoljno fosilnih goriva pod zemljom čije bi sagorevanje iscrpelo preostali svetski budžet ugljenika. Tačnije ono što svet može sebi priuštiti emituje pre nego što se se planeta zagreje do granice od 1,5 stepeni Celzijusa. Pokazuje, naime, da bi ove rezerve stvorile 3,5 biliona tone emisija stakleničkih gasova, što je više od svih proizvedenih emisija od industrijske revolucije.

Mark Campanale, osnivač Carbon Tracker-a, rekao je za **AP** da se nada da će deoničari naftnogasnih kolosa poput Shell-a, Exxon-a i Chevrona koristiti ove podatke kako bi okrenuli kompanije da okrenu investicije u potpuno drugom smeru.

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

HIP

PETROHEMIJA

HIDPLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

City Journal: Evropa gubi energetska rat

NUJORK - Ratovi se vode na mnogim frontovima. Za sada ruski predsednik Vladimir Putin pobeđuje u energetska ratu, komentariše njujorški *City Journal* i dodaje:

Visoke cene energije, izazvane prekidima u snabdevanju, neutralizovale su sankcije Zapada. Stanje tekućeg računa Rusije je rekordno visoko. Industrija za industrijom se gasi u Evropi. Britanija je u strahu od potencijalnog zatvaranja 60 posto svoje energetska intenzivne proizvodnje. Nemačka i većina Evrope su na istom putu.

Pitanje decenije će biti kako obnoviti evropsku industrijsku infrastrukturu. Industrijski objekti i lanci snabdevanja koji koriste i proizvode energiju ne mogu se lako ponovo pokrenuti kada se zaustave.

S obzirom da su cene gasa i struje porasle za čak 1.000 posto, računi za gorivo za proizvodnju čelika, aluminijuma, stakla ili gnojiva u Evropi daleko premašuju ono za što se konačni proizvodi mogu prodati – otuda i zatvaranja.

Sav ovaj ekonomski masakr proizilazi iz toga što Evropa gubi samo 5 posto svog ukupnog snabdevanja energijom. Većina tog gubitka dolazi od ukupnog pada dostupnog prirodnog gasa od 20 posto, koji sam po sebi čini oko jednu četvrtinu ukupne energije EU. Taj jaz se ne može zatvoriti povećanjem hvaljenih evropskih obnovljivih izvora energije, navodi njujorški berzanski magazin.

Evropa nema mnogo opcija da se izbori sa trenutnom nestašicom. U suštini sve što se može brzo uraditi je urađeno: instaliranje plutajućih terminala za uvoz utečnjene prirodnog gasa (LNG), reanimacija starih elektrana na uglj, očuvanje nuklearnih elektrana koje su bile predviđene za gašenje, prebacivanje mnogih industrijskih kotlova sa prirodnog gasa na zamenljivo ulje, i slanje simboličnih poruka o smanjenju potražnje putem hladnih tuševa i prigušivanja svetla. Preostale evropske kratkoročne alternative sada su brutalna kombinacija više gašenja, potpune racionalizacije, ogromnih inflatornih subvencija za građane i pomoći za industriju. Neki već govore o nacionalizaciji kritičnih industrija.

Ono što mnogi kreatori politike tek treba da shvate, ili priznaju, jeste da su energetske politike poslednjih decenija bile omogućene zavisnošću od ogromnih količina jeftinih konvencionalnih ugljovodonika iz Rusije.

Posledice te energetske politike bile su razotkrivene pre izbijanja rata u Ukrajini. Cene nafte su već tada bile u rasponu od 100 dolara po barelu. Cene prirodnog gasa i struje doživele su sličan skok od 1.000 posto krajem 2021. godine, kada je severna Evropa iskusila nedelju bez daška vetra.

Egzistencijalno ekonomsko pitanje s kojim se Evropa suočava nakon prvog energetskog rata u dvadeset prvom veku je, dakle, može li kontinent u potpunosti obnoviti mnoge od energetske intenzivnih industrija koje su već zatvorene ili se suočavaju sa zastojećima. Da li će takva preduzeća odlučiti da rizikuju ulaganje kapitala da bi se ponovo otvorila uključuje nagađanja o tome da li će predvidljive isporuke energije biti pouzdane i jeftine. Ako se odgovor

pronađe na lokacijama u Aziji, Africi, pa čak i Rusiji, tamo će migrirati ti lanci snabdevanja, poslovi i ekonomske koristi, konstatuje City

Journal i poentira:

Kreatori evropske politike do sada bi trebalo da znaju da zavisnost od tehnologija obnovljivih izvora energije umesto ugljovodonika zahteva odgovor na osnovno pitanje: Kako privreda skladišti dovoljno energije da preživi uobičajene celonedeljne prirodne periode bez vetra ili sunca - ili dže poremećaje koji proizlaze kako iz prirodnih, tako i katastrofa izazvanih greškom čoveka i geopolitičko uplitanje? Znamo odgovor za konvencionalnu energiju.

Američka investiciona kompanija kupac Lukoilove rafinerije u Italiji?

LONDON - Američka privatna firma CrossBridge Energy Partners glavni je kandidat za preuzimanje Lukoilove rafinerije na Siciliji, jer Italija traži alternativu nacionalizaciji pogona kome prethodi gašenje ako ostane u ruskim rukama, piše *Financial Times*.

Prema tri upućene osobe, predstavnici te investicione kompanije proveli su ovog meseca 12 dana proučavajući opcije kupovine rafinerije ISAB.

Kada EU sankcije koje će blokirati izvoz ruske nafte morskim putevima stupe u decembru na snagu, rafinerija u mestu Priolo kod Palerma izgubiće pristup sirovoj nafti za preradu. Prodaja neruskim vlasnicima omogućila bi pristup alternativnim izvorima nafte rafineriji, koja pokriva 22 posto potreba goriva na putevima Italije.

Italija je odbila opciju nacionalizacije postrojenja, a ministar tranzicije u energiji Roberto Cingolani rekao je prošle nedelje da bi "najbolja stvar bila preuzimanje rafinerije od strane neruskih investitora.

Crossbridge i Lukoil odbili su zahtev za komentar *Financial Timesa*.

Vitol, najveći svetski nezavisni trgovac naftom, takođe je nedavno održao razgovore s italijanskom vlastima o budućnosti sicilijanske rafinerije, saznaje londonski poslovnik od upućenih ljudi.

Lukoil je 2008. godine kupio udeo od 49% u rafineriji ISAB za 1,35 milijardi evra, a potom u dva navrata dokupio preostali udeo od italijanskog prerađivača nafte ERG i 2.000 benzinskih stanica na Siciliji za sumu procenjenu na 4 milijarde dolara.

GAS

Nemački uvoznici gasa obnovili nominacije za snabdevanje Severnim tokom 1

BERLIN - Nemački kupci ruskog prirodnog gasa obnovili su nominacije za snabdevanje gasovodom Severni tok 1 po prvi put otkako je taj ključni pravac uvoza ruskog gasa u Nemačku zatvoren zbog održavanja pre otprilike tri nedelje, javlja **Reuters** pozivajući se na podatke operatera gasovoda.

Rusija je 2. septembra zaustavila protok gasa Severnim tokom 1 na neodređeno vreme, zbog – kako je navedeno - tehničkih kvarova.

Gasprom spreman da pregovara sa Bugarskom – ministar

SOFIJA - V.d. ministar energetike Bugarske saopštio je u ponedeljak da je dobio odgovor iz Gazprom Exporta da su spremni da razgovaraju o obnavljanju izvoza gasa u tu zemlju.

Rosen Hristov je za **bTV** rekao da bi, "prema komunikaciji s Gaspromom, oko trećina potrebnog gasa trebala da dolazi odatle".

"Ugovor s Gaspromom je na 3 milijarde kubnih metara, što je oko 90 posto potreba.

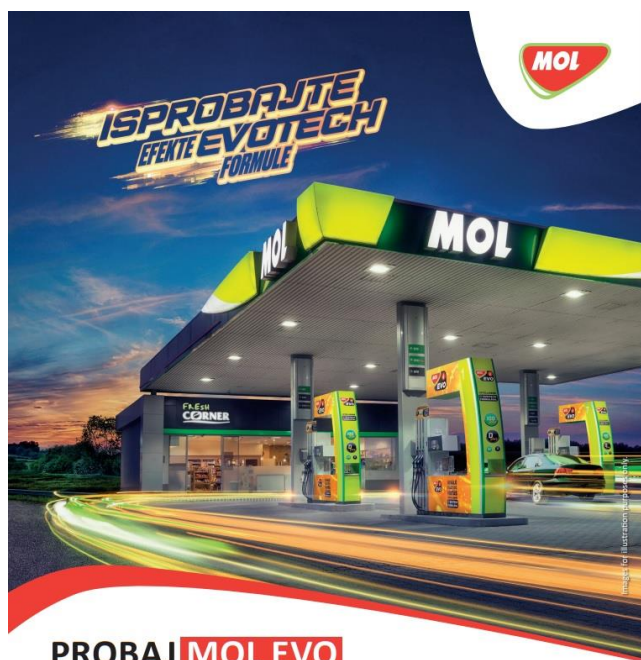
Kritikujući prethodnu vladu, Hristov je rekao da se znalo da taj ugovor ističe krajem godine. "Nema dogovorenih količina gasa za novembar i decembar, naglasio je ministar i dodao da je vlada u pregovorima sa Gaspromom.

Gasprom pušta u rad gasno polje Kovikta u decembru

MOSKVA – Ruski gasni gigant Gasprom saopštio je u ponedeljak da očekuje da će u drugoj polovini decembra pokrenuti gigantsko istočnosibirsko polje Kovikta, ključno za njegove planove za povećanje prodaje gasa Kini.

Rezerve Kovikte iznose 2 biliona kubnih metara prirodnog gasa i više od 83 miliona tona gasnog kondenzata. Očekuje se da će period aktivne proizvodnje gasa na polju biti 30 godina.

Kompanija je takođe objavila da će njen omer zamene rezervi ove godine premašiti 100%, sugerišući da će dodati više rezervi nego što će potrošiti, javlja **Reuters**.

PROBAJ **MOL EVO**
PLUS PREMIUM
GORIVA ZA EFEKAT
SAVRŠENE ČISTOĆE!

OPTIMALNA POTROŠNJA | BOLJE PERFORMANSE | DUŽI VEK TRAJANJA MOTORA

evo.molserbia.rs

Nemačka nacionalizovala Uniper – sledi SEFE

BERLIN - Nemačka je u sredu nacionalizovala energetske giganta Uniper u želji da spase ovog sistemski važnog dobavljača teško pogođenog smanjenim tokovima ruskog gasa u Evropu, a u četvrtak potvrdila da razmatra preuzimanje SEFE, nemačke podfirme ruskog energetske giganta Gazproma.

Donedavni najveći nemački uvoznik ruskog prirodnog gasa, Uniper je pretrpeo velike gubitke nakon što je Moskva ugušila isporuke poslednjih meseci i bila primorana da kupuje gas na tržištu gde su cene dostigle rekorde.

Nemačka država se u julu obavezala da će preuzeti 30% udela u Uniperu i produžiti kreditne linije kao deo paketa pomoći, da bi se kompanija u utorak oglasila saopštenjem da pregovara o prepuštanju potpunog vlasništva državi.

Nakon što su se napori da se kompanija podupre ubrizgavanjem više milijardi evra u gotovini pokazali neadekvatnim, vlada je pristala da kupi preostali udeo u vlasništvu finskog Fortuma kako bi kompanija održala rad, dajući državi 99% udela.

Sporazum uključuje kapitalnu injekciju od 8 milijardi evra, saopštio je Uniper, što je potez kojim podiže ukupnu dosadašnju kapitalnu injekciju vlade na najmanje 29 milijardi evra.

Planovi za nacionalizaciju SEFE-a prvi put su objavljeni u nemačkom časopisu *Der Spiegel*. Kasnije je portparolka ministra ekonomije Roberta Habeka rekla da su razgovori vlade o budućnosti kompanije u toku. Nije mogla dati više detalja.

SEFE nije imao neposredan komentar.

U junu je vlada stavila Gazprom Germania, kako se tada zvala firma, pod dugoročnu upravu i dala mu zajam do 10 milijardi eura kako bi sprečila kompaniju od nelikvidnosti.

Evropska energetska kriza blizu je da košta Evropu 500 milijardi dolara

LONDON - Energetska kriza blizu je da košta Evropu 500 milijardi evra, prema istraživačkom centru Bruegel. Briselski think-tank je procenio da je Velika Britanija do sada za energetske krize izdvojila ekvivalent od 178 milijardi evra, a zemlje Evropske unije oko 314 milijardi evra, prema podacima objavljenim u sredu.

Unutar bloka od 27 zemalja, Nemačka prednjači sa 100,2 milijarde evra izdvojenih za energetske krize, a slede Francuska i Italija, sa 53,6, odnosno 59,2 milijarde evra.

Ti troškovi su uglavnom u naporima vlade da zaštiti domaćinstva i preduzeća od neverovatnih visokih cena energije. Holandski TTF gasni fjučers, evropski standard, skočio je za više od 400% na svom vrhuncu tokom 2022. Cene su od tada umanjile rast i sada su uvećane za 220%, s ugovorom za naredni mesec od oko 204 evra MWh u sredu.

Do sada je Velika Britanija uvela ograničenje cena grejanja, a druge zemlje poput Nemačke pokreću velike pakete pomoći i izdvajaju milijarde u pomoć energetskim kompanijama u nadi da će ove zime moći osigurati dovoljno zaliha za domaćinstva.

Vrhunski ekonomista Pol (Paul) Krugman rekao je da puštanje domaćinstava da snose teret visokih cena nije "zaista opcija" i da bi kontinent moglo dovesti u spiralu inflacije plata i cena, što bi Evropi bilo još skuplje da ispravi.

Ali ekonomski izgledi su i dalje sumorni, čak i sa milijardama državne pomoći. Analitičari BlackRocka prethodno su upozorili da je Evropa spremna da se okrene u ozbiljnu recesiju do početka 2023., videći negativni scenario smanjenja ekonomije za 0,9% do kraja godine.

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народног фронта 12, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

REGION

Mađarska: Cene goriva pod kontrolom do kraja godine

BUDIMPEŠTA -- Mađarska vlada odlučila je produži režim gornje granice cena goriva do 31. decembra, rekao je u subotu Gergely Gulyas, šef kabineta premijera.

Vlada će takođe pokriti 50 posto dodatnih troškova energije za mala i srednja preduzeća, te pokrenuti program "zaštite fabrika", ali će detalji o tome biti objavljeni naknadno.

MOL isporučuje samo 25% potrebnog goriva

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna kompanija MOL moći će od ove nedelje da isporučuje samo 25 posto potrebnog goriva, objavili su lokalni mediji.

Szeretlekmagyarorszag.hu došao je do pisma u kojem MOL obaveštava svoje partnere da mogu isporučiti samo 25 posto ugovorene količine goriva. Razlog je održavanje predvidljivosti snabdevanjem zemlje gorivima, pojašnjavaju iz MOL-a.

Najava naftnog i plinskog diva odnosi se i na isporuke benzina i dizela.

Hrvatski članovi Uprave Ine ne žele da podnesu ostavke

ZAGREB - Niko Dalić, Barbara Dorić i Darko Markotić - troje hrvatskih članova Uprave Ine dosad nisu podneli ostavke, a nema naznaka da će to učiniti i dok Nadzorni odbor ne glasa o njihovom razrešenju koje je zatražila Vlada, piše u ponedjeljak *Jutarnji list*.

Razlog je jasan - hrvatski trojac ne želi da se odrekne ogromnih otpremnina, na koje bi izgubili pravo ako bi sami podneli ostavke.

O kom se tačno iznosu radi, teško je reći, ali prema dostupnim podacima, nije teško zaključiti da je reč o vrtoglavim ciframa. Prema nekim neslužbenim informacijama koje su objavljene u medijima, članovi Uprave Ine, imali su mesečnu bruto platu nešto manju od 80.000 kuna (oko 10.800 evra). Uz to, dobijaju i godišnje bonuse.

Jasno je da su u Vladi besni zbog ovakvog razvoja događaja, piše Jutarnji list. Jer, već je prošlo nekoliko dana nakon što su mađarski članovi uprave Ine podneli ostavke posle izbijanja afere nezakonite preprodaje gasa. Otpor su pružali i mađarski članovi Uprave, ali se MOL u svojim pritiscima pokazao efikasnijim.

Nacional: Plenković 2018. pred 5 svedoka naredio zatvaranje rafinerije u Sisku

ZAGREB - Magazin Nacional u svom najnovijem izdanju tvrdi da je hrvatski premijer Andrej Plenković lično početkom avgusta 2018., na tajnom sastanku u svom kabinetu, naredio tadašnjem ministru energetike i zaštite životne sredine Tomislavu Čoriću da sprovede u delo zatvaranje Inine rafinerije nafte u Sisku i da omogući izvoz hrvatske nafte na preradu u Mađarsku.

To je Nacionalu krajem protekle nedelje otkrio izvor koji o tom sastanku ima neposredna saznanja uz napomenu da je spreman da to potvrdi na sudu.

Magazin prenosi da je jedan od učesnika sastanka, šef JANAF-a Dragan Kovačević upozorio da se gašenje Rafinerije Sisak graniči s izdajom nacionalnih interesa.

Rumunske rafinerije nisu pogođene zabranom uvoza ruske nafte - ministar

BUKUREŠT – Rumunske rafinerije, uključujući i onu u vlasništvu ruskog Lukoila, pronašle su alternativne izvore snabdevanja sirovinom od decembra kada stupa na snagu zabrana uvoza ruske nafte, izjavio je u sredu ministar energetike Virgil Popescu.

Juče smo u ministarstvu razgovarali sa svim vlasnicima rafinerija i apsolutno svi, uključujući Lukoil, rekli su nam da su pronašli alternativne izvore nafte od 5. decembra”, rekao je Popescu novinarima. On nije precizirao alternativne izvore.

Rafinerija Petromidia, u vlasništvu Rompetrol Rafinare, u većinskom vlasništvu KMG International (KMG) koristi kazahstansku naftu.

OMV Petrom, koji većinski kontroliše austrijski OMV, prestao je da uvozi ruske sirovine u martu u skladu sa ciljevima EU i želi da diverzifikuje izvore uvoza energije kako bi osigurao svoj lanac snabdevanja, uključujući i rezervisanje LNG kapaciteta.

Kompanija proizvodi oko 75%-80% sirove nafte koju prerađuje u svojoj rafineriji Petrobrazi i prirodnog gasa koji prodaje i koristi za proizvodnju električne energije.

Lukoilova rumunska rafinerija ima mali tržišni udeo, prenosi **Reuters**.

Gasprom neće menjati cenu gasa za Republiku Srpsku

MOSKVA - Ruska kompanija Gazprom nastaviće da snabdeva Republiku Srpsku potrebnim količinama gasa, i to po cenama iz važećeg ugovora, bez prilagođavanja trenutnim tržišnim uslovima, rekao je šef Gasproma Aleksej Miler nakon razgovora sa srpskim članom Predsedništva BiH Miloradom Dodikom koji je u utorak boravio u poseti Moskvi, objavio je **TASS**.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

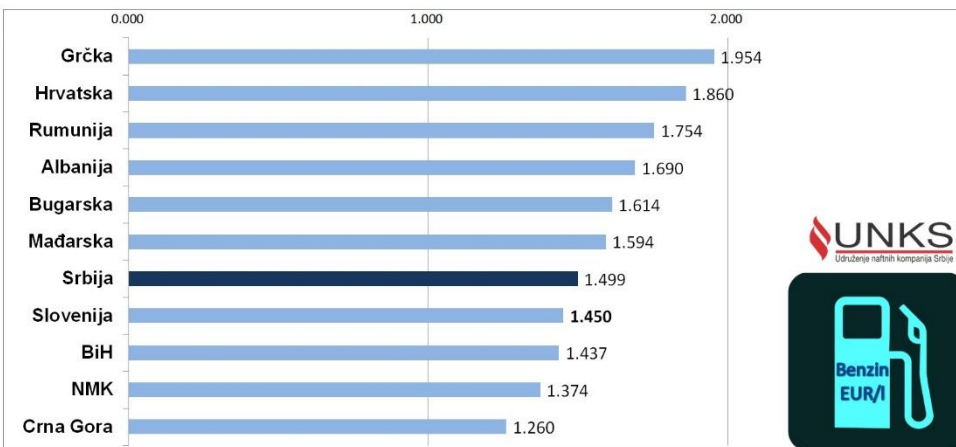
Preuzmi aplikaciju i postani član **Euro Petrol Kluba** online i besplatno!

www.euro-petrol.com

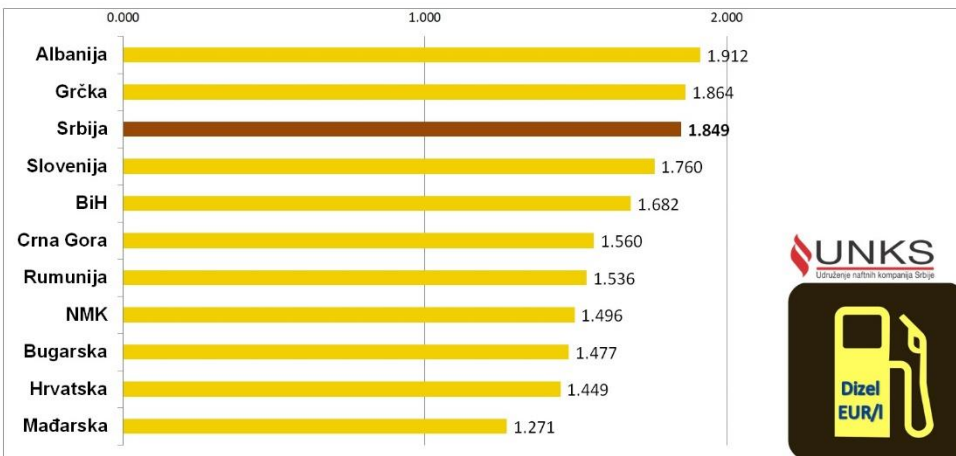

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 12.09-18.09.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

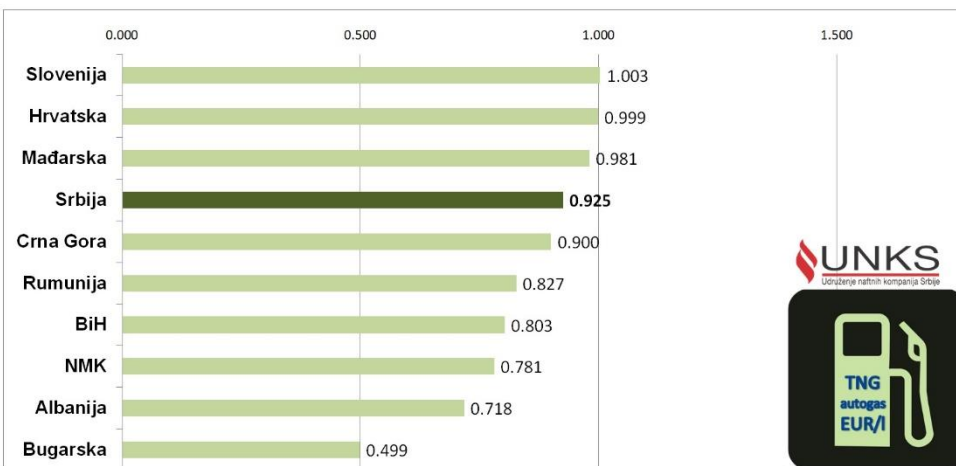
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.954	+22.92%
Hrvatska	1.860	+16.98%
Rumunija	1.754	+10.36%
Albanija	1.690	+6.34%
Bugarska	1.614	+1.54%
Mađarska	1.594	+0.26%
Srbija	1.499	-5.70%
Slovenija	1.450	-8.79%
BiH	1.437	-9.62%
NMK	1.374	-13.56%
Crna Gora	1.260	-20.74%
Prosečna cena u regionu		1.590

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.912	+17.80%
Grčka	1.864	+14.82%
Srbija	1.849	+13.92%
Slovenija	1.760	+8.44%
BiH	1.682	+3.62%
Crna Gora	1.560	-3.91%
Rumunija	1.536	-5.36%
NMK	1.496	-7.84%
Bugarska	1.477	-9.04%
Hrvatska	1.449	-10.74%
Mađarska	1.271	-21.70%
Prosečna cena u regionu		1.623

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Slovenija	1.003	+18.97%
Hrvatska	0.999	+18.41%
Mađarska	0.981	+16.26%
Srbija	0.925	+9.69%
Crna Gora	0.900	+6.70%
Rumunija	0.827	-1.92%
BiH	0.803	-4.83%
NMK	0.781	-7.46%
Albanija	0.718	-14.92%
Bugarska	0.499	-40.90%
Prosečna cena u regionu		0.843

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave